

Franckesche Stiftungen zu Halle

Dwogi Spis wzđelawatedlný

Comenius, Johann Amos

W Háli Magdeburské, 1765

VD18 13353926-001

Přemssšlowání o Dokonalosti Křestanské

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:hbz:ha33-1-229265

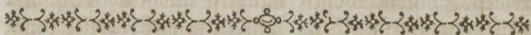

II.

Přemysšlowání

o

Dokonalosti Křesťanské.

Kapitola I.

V čem Dokonalost Křesťanská
záleží.

Aldy w Boží Škole wycwičený a škrze Du-
cha prawdy znouu porožený Člowěk to
sám v sebe nage a wzná, že prawé Křes-
ťanstwý a libá Boží Služba ne na samé
známosti Boha a powědomosti věch geho, ale také
a wíce w skutečném činění wygwené Boží Wůle,
a w oštrihání swatosti, bez níž žádný neozřj Pá-
na, záleží. Nebo k tomu chli Člowěk wšsemohau-
cí mocí Boží, podle přehluboké a diwné Maudro-
sti geho, stwořen gest, aby téhož Stwořitele swě-
ho, s nim na věky věků spogen. gsa, wšsemi mocmi
swými milowal, ctíl, welebil a chwálil. Syc
coby člowěku y weliké ošwícený pomohlo, kdyby
swatosti a plnění we wšsem wůle Boží nenásledo-
wal.

Byt

Být kdo celau Bibli z paměti uměl, a nech:
tělby wnitřního potěšení Milosti Boží, co gemu to
prospěge? Marnost gest. Dwssem pak marnost gest,
čimkoli giným w swětě lidé se zanášegj. Bohatu
býti, sláwu, čest a lidskau přízeň mjeti, rozkošsemi
a pohodlným oplýwati, dlouho we zdrawj a bez-
pečnosti s milými přátely žiwu býti; summau, li-
bých w swětě wěch vžiwati, nenjli přitom plně lá-
sky Boží, wšsecko gest marnost, wšsecko pomínu-
tedlné, wšsecko nestálé, wšsecko negisté, wšsecko ne-
plnau radost, nýbrž ne radost, než podobiznu a
sijn radosti dáwagich.

U protož člověk, gakožto wzacný a ku podo-
bnosti nesmrtného Boha sformowaný tvor, s
právem se o něco dokonalejšího přičiněti, a žádo-
sti své ode wšseho toho, což aneb přjliš rychle s šus-
stem swěta pomijg, a neb owšsem škodu, testnost a
pykání přinášj, odvráćeti má; mysliti pak na to,
aby k stálé, pravé, plné a dokonalé radosti a wpo-
kogenj se w sedci swém přigiti mohl, tak aby s
swatým Pawlem mohl, pro wywýššenost toho Bo-
žjho Pokoge w sobě, cokoli swět za slawné y diwné
sobě počítá, wšsecko za leyno klasti, a pro sladkost
tuto wnitřnj zewnitřnjch gahýchkoli, obfudkoli přiz-
chazegjích, wtrpenj za nic newážiti, a gich ani nez-
chytiti.

To gest hle swatá ta a drahá wywoleného člo-
wěka w žiwotě tomto dokonalost, k níž a hledánj gj
řdyž my lidé sami z sebe nezpůsobni a wahawi gsme,
Pán Bůh rozličnými wtrpnostmi wywolené své k to-
mu dohaněti má obyčeg; gahž se y nyní při nás děge.

Zálejj

Záleží pať (ať se již blíže k věcy přistaupí) ta
Dokonalost w tomto třem:

I. W plném Bohu Milowánj.

II. W powolném genu se we všem pod:
dávánj.

III. W vystawičném s ním se objránj.

Kteréžto věcy tři kdo má, přessřastný a blahoslaz
wený gest člověk, má wrch maudrosti lidské, má
zacátek věčného života w sobě, nýbrž již gest přes
nesen z smrti do života; nebo w Bohu přebývá a
Bůh w něm, což radost neryprawitedlnau půs
sobj.

Každý tedy, kdož toho slyší, má sobě všemni
mocmi srdce svého žádati, nýbrž všemni mocmi ži
vota svého se wynasřaziti, aby y sám k swaté té,
drahé y žádostivé Dokonalosti přigiti mohl. Pro
kterauž příčinu neryprw posauditi sluší:

Kapitola II.

Gať se Člowěk k hledánj a dosáženj Do
konalosti působowati a připrawo
wati má.

Roge toto při Člowěku, kterýž Dokonalosti
dogiti chce, býti musy:

Gedno, aby wěre, že nade všecky sřastný bu
de, dosáhneli gi, všecku mysl, žádost a tauženj
swé po nj obrátil. Nebo Pismo dj: Kdo hledá
Maudrosti, nalezá gi, a kdo gi zamiluge nade
všecko, tomu wpycházý wšřirje, a portáwá se s nim.
(Maudr.

(Maudr. 6, 13.) A bez toho we všech věcech lidských to gest gítě, že kdo co zamiluje, po tom mysl pauští, aniž sobě odpočinutí dá, leč až dosáhne. Co Jákoba Patriarchu w tak dlouhé a práci službě zdržovalo? Milost k Ráchel. Co Dráče, Bogaty, Kupce a jiné lidi po nesnadných cestách a straze rozličné práce od gednoho těžkého kwalkování k druhému, nybrž z gednoho Nebezpečenístwj do druhého wodi? Milost k statku, penězům, cti a podobným věcem. Tuto pak není o Ráchel, není o marné peníze, není o nestálou slávu světa činiti, ale o Boží tagnau Maudrost, o přesladké Boží posťšení, o pravý a vsselický lidský Rozum přerovssugich wnitřnj Pokog a Radošt, a tak summan o swrchované dobré, na němž člověku vsslecht záleží. A protož k tomu ne nĕgafá chladná a wlažná, ale wraucy žádost býti musy, aby člověk ani wjm swým vsnauti, ani wjčkám swým zdřimati nebať, dokawádžby nenassel mįsta w srdcy swém Hospodřimui, k přebýwání tam nĕvsslnĕgssjho Boha Jákobowa; galkž o Dawidowipsáno stogj w Zalmu 132, 4. 5. Kdož tak Pána hledá, ten ho nalezá.

Druhá přįprawa gest, aby Člowěk wyciřtil Srdce své, gako nádobku nĕgafau, do nřz nebestau wonnost klasti strogj. Nebo w nĕsslechetnau Duffi, bj Pismo, newcházř nebestá maudrost, aniž přebýwá w tele podmanĕném hřřchu. (Maudr. 1, 4.)

Musy pak Srdce od dwogj nĕsswary aneb přĕřkážř wyciřřeno býti: Předně, od zbytečných, tanřlawých, neužitečných myřřlenj. Potom, od neřřřzených wářřnj, genž gsau přřlissné věcy časných mřřřlowánř,

lowánj, hněw, zawist, bazeň, zármutek a podobné; kterěž gsau jako kalná mračna, oblohu srdce zatemiňujících a zanečišťujících, aby se w něm hvězd nebeského potěšení spatrowati nemohlo.

Srdce náše gest z přirozenj nepokogné, ledce hos se leká, ledcemus se raduge, ledcos oblibuge, na ledcos se zpauž. Ale kdo se o Božj toliko lásku a milost starati chce, ten musš tiché a pokogné srdce mjtí. Nebo takowým srdcem zgewuge se Bůh; gajz to na onen čas Eliášfowi Proroku Páně w Ziguře ukázano, genuž se ne w země třeseni ani w baurce wětru, ani w ohni plapolagjch, ale w tiz chém wětrjčku ozwal Hospodiu a s nim mluwil. (1 Král. 19, II. 12.) Protož snazug se, člowěče! pokogné srdce mjtí, aby ničeho w swěte přjliš nemislowal, ničemu se přjliš neradowal, nad ničim přjliš se nermautil, na nic zlobiwě se nehněwal ic.; tak k tobě wegde tagná Božj Maudrost, a wěině tě dokonalého.

Třetj, mjesto přjprawy potřebj gest, abychom poznali, že takowá dokonalost ne lidškau snaznostj se dosahuge, než pauhý dar Božj gest. Nebo on dj: Slitugi se, nad kýmž se slitugi, a milostiw budu, komuž mi se dobře widěti bude. (Řim. 9, 15.) Mjtí z přirozenj negšne způsobnj než k odstupowánj srdcem od Boha a wěcných wěch. Protož takowau swau nebezpečnau nidlobu poznáwagje, powinni gšne jako nidlé djetj, w pokore a sprostnosti, před neg předstupowati, důwěrně žádagje, aby ltoštiz wě swé oči k nám obratil, a drobtu, kterjz z Stolu newymluwného Milosřdenstwj geho padagj, nám přjti,

přijti, a nám gimi se w srdcích nassich křmíti dáti ráci. Kdož tak činj, a s mđlobau swau genu k nohám padá, při tom on gisté spasýtedlné své dýlo foná, a w mđlobě lidské, na odíwu bablu, Božskau swau moc dokonává, gakž se, mluvě s swatým Pawlem, wysvětilil, (2 Kor. 12, 9.)

Kapitola III.

O milování Pána Boha, odkud se w srdcích zanécuge.

Děma se práměnty Milování Pána Boha do nassich srdců wpausťj. Gdnjm škrze poznání diwné Božské Dokonalosti, kterauž on sám w sobě má. Druhým škrze rozgimání přestědré dobroty a lásky, kteráž z něho na nás vyplývá.

Co se prwnjho tkne, powaha srdce nasseho gest, že se láskau ke wssechněm těm wěcem, kteréž samy w sobě pěkné a libé gsau, klonj, buďte omý duchownj neb tělesné. Proč sobě Ewa zapowěděné Dwoce zachutnala? proto že bylo na pohledění libé. Proč Jákob wjce Ráchel milowal než Lju? proto že w očích geho pěknějšj byla. Proč Esakomaun za mauz drost žádal, a ne za Bohatstwj aneb dlanuhowěkost? proto že gj za wěc zwlášťnj a wsslechtilejšj držel. A tak summau, co zwlášťnějšjho a krásnějšjho, to srdcy nassemu milejšj. Mysl tedy pobožného a wywoleného člověka, kdýž Boha a geho nestworě nau Bytnost rozgimá, wyrozumjwá, že tam gest nezpytatedlná gakáš čistota, krása, wsslechtilost, sláwa

wa

wa y radost, čemuž podobného w swětě nic nenas-
chází. Protož mu se srdce hned tam obrací, a gi-
né tyto věci, gaťož špatnějši, za hřbet starého,
tu w Bohu skrytau krásu sobě chutnati a po ni
dychtiti začíná.

Alle mnohemě se více Lářka Boží w srdci na-
šsem rozněcuje, řdyž řaudíme, že Bůh gest studnice
plná milosřdenství. Ne negatá wřřat sama w sobě
vzawřraná, ale k nám otewřená, a z sebe na nás
(ať nad našři hodností) plnosť Lářky wyřdávajících;
gať z řřutků řtworeň, opatrowání, wywolení, wy-
řaupení a poswěcení patrně gest. Nebo gatá to
řřědrořř, že, řdyž řřme ničimž byli, a měli na wě-
řky wěků ničimž byti, on wlastňi řřvé bytností nám
wřělil, abychem, gaťož on w prawdě gest, tak y
nři také byli tworem geho; a to gahřm tworem?
ne mřtwřm, bezřřřřm, ne nerozumnřm howa-
řim, ale řř podobensřm řřvému řřformowal nás,
řřřwauchřm, wřřleřřřřřm, rozumnřm, nesmřředlnřm
tworem wřřnil nás. D hodeně gest gřřě milo-
wání!

Čeho pak hoden pro řřvé wřřawicně nás řřowá-
ni a opatrowání? W něm řřwi řřme, hřřbeme se y
w bytu trwáme. On zřřřuge dychání našřě, on řřřř
řřřř našřě, on řřwotu řřřř, on řřřu wřřw řřř
wá; on wobj nás w mladosři, on zřřřuge w staro-
řři, on nás na řřřř řřřřu noshř, on nás od pa-
řřu a nohy našřě od řřřřřřřř řřřřřř; on nás řř-
řřřuge wě mřřřbě, on w nemocy řřřř; on nám mřř-
řřřř řřř wřřřř a dobrá mřřřřřř wřřřřř; On, řřdyž
nři řřřř, za nás řřřř, on, řřdyž řřřřřřřř Nebezpe-
čensřřřř,

čenství, zastiřá. Summau, on gest nám wsecko w celém našem na světe žustáwání. Kdožby ho pak nemilowal?

A co o wywolení k věčnému spasení říci máme? Poněwadž prvé, než jsme byli, již se o nás staral plný lásky Otec, gakby nám věčně dobře býti mohlo. Tuť gisté pobožná duše s swatým Pawlem zvolati musí: O hlubokosti bohatství maudrosti y vměni Božího. (Řim. II, 33.) K dozplnění pak milosrdenství swého y toto učinil, že, když jsme my strze hřích hanebně se od něho odvrátili, a neproměnitelná Sprawedlnost geho wyhledáwala, aby hříšník na věky setrpn byl, on k spozkogení té své neproměnitelné Sprawedlnosti a prawdomluwnosti vlastního Syna swého rád na smrt ohavnau a w zlořecenství wydal, gen aby nám spomoženo bylo, a my k věčné sláwě, kteráž nyní ani nerozumíme, zase prawo míti mohli. Který gazyl to wymluwí? Který rozum to wystihne, gak užasnutí hodné gest toto milosrdenství Boží? W tomť gest zgewena láska Boží k nám, dj Swatý Jan, že Syna swého, toho gednorozenného, poslal Bůh na Swět, abychom žiwi byli strze něho. W tomť gest láska, ne žebychom my Boha milowali, ale že on prvé milowal nás, a dal Syna swého, aby byl obět slitowání za hřichy naše. (I Jan 4, 9. 10).

Naposledy k plnému nás o lásce své vgiffění dává nám Duch swého swatého, genž gest základ aneb jáwdawek spasení, a tím nás s sebau sám pozgi, wnukáními geho swatými řidí a k spasení věčné:

wěcnému (kterězbychom my nedbanlivostí swau tiš
slyčrát zmrhali) mocý swau Božskou ostřihá.
(1 Petr. 1, 5).

Toto wšsecko řknyz wywolená Duffe pobožně
rozgjmá, nemůže než náramnau radostí slyeti, a s
Dawidem swatým zwolati: Ach čímž se odpłatím
Zospodinu za wšsecka Dobrodiný geho mně vci-
něná (Žal. 116, 12). A wyhledáwage, čímby se
odplatila, nic nenacházý, kromě že poznáwá, že
wěcného milowání gest hoden ten, kterýz nás až na
wěčnost zamilowal. Protož k němu se s tímž Da-
widem obracege řká: S wnitřnosti srdce miluji
tě, Zospodine, sylo má, hrade můg a wyswobo-
diteli můg, w němž naděgi zkládám, sstje můg,
rohu spasení mého, mé wročiště zc. (Žal. 18, 2. 3).

Kapitola IV.

Gaf wraučý lářka k Bohu býti, a
čím se pronášseti můš.

Gak pak slyné to milowání Boha býti můš,
sám to Pán Bůh w přikázání swém oznámil,
řka: Milowati budeš, člověče! Pána Boha
swého z celého srdce swého, ze wššy duffe, my-
šli, mocy y síly swé.

Rdež toto dvě powědel Pán Bůh: Gedno,
že chce nadewšsecko milowán býti; gaf mnoho člo-
wěk mocy a síly má, wšsecko aby k milowání ge-
ho wynakládal, tak gmenowitě, aby hned lnuło
srdce

ſrdce geho k Bohu, kdy ſe koli na něj rozpomenau-
ti vďá, ovšem pak, když o něm a dobrodiních ge-
ho přemysluje. Zatím chce Pán Bůh milováním
tím nejvyšším sám toliko milován býti, aby
člověk žádného věššího w žádné věci kochání ne-
měl jako w něm, nebo dj, z celého ſrdce. Nechce
tedy, aby půl ſrdce gemu dáváno bylo, a půl
ſvětú zanecháno, ale celé chce. Neboť geſt hřích,
Archu Hospodinovu wedlé Dágonu ſtawěti, to geſt,
milosti ſvěta wedlé láſty Boží miſto dávati. A w
chrámě, kterýž ſobě byl Bůh wydělati poručil, ne-
dal žádných Obrazů ſtawěti, kromě dvou Cherub-
nů, vkázati chtěje, že které ſrdce chrámem geho bý-
ti má, tu on sám miſto miſti muſí, kromě že také
Angelům ſwatým a nebeſkým věcem, abychom ge
w ſrdci měli, miſta přege.

Nezapověděl ſyc Pán Bůh, y giných věch
milovati, kteréž nám w ſvětě potřebné a pohodlné
ſau, ale zapověděl, ge tím welikým milováním
milovati; tomu gmenovitě chtěje, s gakýmikoli
věcmi w ſvětě my zacházíme, milost wſſat a žádost
k Bohu wſſubn aby předčila, Bůh aby nelepſſí
vtěcha náſſe byl, neydražſſí poklad, náſſe neymil-
legſſí dědictwí. Pakli y ſtvořené věch milugeme,
život, zdraví, poctivost, ſtatek, gíblo, pití, prá-
tek, rodiče, diťky, manželé ſebe weſpolek, a cokoli
giného, tedy aby to gen w Bohu a pro Boha, a
do Boží vůle bylo; ſyc měloliby to bez Boha býti,
a přeſ Boží vůli, od Boha odwoditi, tak že
by člověk w láſce Boží překážku měl, tedy aby
wſſecko to mile opuſtiti hotow byl. To geſt Bo-
ha

ha nadewšše, že wšši dušše, mocy a šly swé milowati.

Al kdo tak Boha miluge, ten

Předně, wšech hříchů nenáwidj, a hledj, kterakby se Hospodinu libil a gemu w každau hodinu slaužil; Aniz se čeho wice bogj, gako aby w něčem neobrazil Pána Boha swého. Protož šetrně při wšem postupuge, a w skutcích, slowjch y myšlenjch sám na sebe pozor dáwá, aby nic pohoršlivě nepromluwil ani nepomyšlil, wěda, že oči a wšši Božj tu gsau. Pakli se mu co wdá z přehlédnutí neb nedopatřenj učiniti, nad tím se kormautj, sám sebe wvinuge, w srdcy swém se stýdj a pokoge sobě nedá, dokudj se o to pokorněm modlitbami se Pánem Bohem dostatečně nevmuluw. O blahošlawená dušše, kteráž tak činj!

Druhé, kdož Boha nadewššecko miluge, to mu wěcy časné netak přišlš hrubě wonj. Vžíwá gich šyc, gakožto bez nichž na swětě býti nelže, ale mysl geho w nich se newkoreňuje, proto že ginau tagnaui wnadu chťj, budauch wěčné wěcy, radost, wšessenj a sláwu skrytau w Bohu, kamž se mu mysl pne a wznáší.

Třetí, ani sám sobě člowěk takowj není přišlš šikwostný a wzácný, nýbrž se před Pánem Bohem co nejnižej opomítá a za nic kláde; gako Abraham, kterýž mluwě se Pánem, prachem a popelem se nazýwal. Před lidmi také nize, tiše a pokorně sobě wěde. Aniz toho takowj pečlivě wjzhlédáwá, gať a w čemby tělu powolowal, než co z zachowánj šacuge, toho gemu toliko podáwá, gí
nať

naš hotow gsa, y hladem y nahotau y meiem y ohněm ge zkaziti dáti, gestližeby sláva Boží toho wyhledáwala. O šťastné takowé těla opatrowání!

Čtvrté: Pravé a plné Boha milování žádnými se časy a proměnami nemění a přitrže nezbere. Dávali Pán Bůh věcy vtěšené, kochá se w nich člověk takowý, jako w Bojích Darjch, a chválí Pána Boha; odgímali ge zase, říká s Jobem: Pán Bůh dal, Pán Bůh wzal, gméno geho buď pochwáleno (k. 1, 21). Dopauštili kázeti swau, byt y trpká byla, říká s Dawidem: Prut twůg a hůl twá, Bože! tyt mne potěšugj (Zal. 23, 4); bi, trescy, šwiheg, gen milosti nez odgimeg! Mhbrž y fdyž se Hospodin zúřiwě k němu stawěti začná, přede se ho srdcem nespauštij, ale s Jobem swatým říká: Byt mne pať y zabil Hospodin, a což bych nedaufal w něg. (k. 13, 15.) Wyswobozugeli zase, říká: Mílugi Hospodina, že wyswobodil od smrti dušši mau. (Zal. 116, 1. 8.) Summau, děleg Pán Bůh s milownjkem swým co děleg, přede mu on do rukau leze, lásky se od něho naděge, a láskau genu odměiuge.

Páté a poslednj znamenj milování Boha gest, že takowj y bližnj své wšsecky mílugi, to gest, wšsechněm lidem dobrého přegj, a žádněmu nic zlého nepřegj. O kterémž bližnjch milování šširegi pozmysliti slušji.

Kapitola V.

Gať se milování Boha y na bližnj,
rozplývati musí.

Bůh zagistě zavazaw nás k věčnému sebe milo-
vání, a věda mezi tím, že my snaznostmi
svými nic genu napomocy, ani lásky skutkem dos-
kázati nemůžeme, gať se Dawid swatý zná w
Žalmu 116, 12, wystawil nám na místě swém bližnj-
ho nasseho, a cele se w tom wysvětlil, co se něko-
mu z neymensších geho činj, že se genu činj
(Mat. 25, 40), a že na milování Boha y bližnjho
nasseho wšeckén Zákon záleží y Prorocy (Mat. 7, 12).
A protož my každého bližnjho swého, gaťožto obraz
Boží, uctiwě milowati a wázně, ne ginat než gaťo-
by Bůh w něm byl (gaťož gest) k němu a před ním
sobě počnati máme, společného pokoge a wzdělání
wždycky šetríce. Syc ginat láska, kterauž se k Bo-
hu miji pravíme, ničímž bude, daremná toliko
chlauba a domněnj, gať swatý Jan dj: Kteřliby
kdo, milugi Boha, a Bratra swého nenawí-
delby, khat gest; nebo kdo nemiluge Bratra
swého, kteréhož widj, Boha, kteréhož newidel,
kterak může milowati? Bohat nikdy žádný ne-
spatřil, ale milugemelit gedni druhé, Bůh w
nás přebývá, a láska geho dokonalá gest w nás
(1 Jan 4, 20. 12).

Gistě tedh znamenj wrauců lásky k Bohu gest
láska k bližnjmu. Dheň zagistě má tu powahu,
že horkost swau nepředněgi syc žhuru žene, ano y
slněgi

šlyněgi nad sebou páli; a wšak zahrjwá y po strachách, syby nebyl ohen; tak láska, w kterém srdci prawě horí, nepřebněgi sye žhárú k Bohu přapozlá, ale wšak y okolo sebe blížnych wraucně dosahuje, sye ginať není láska. Ež pak wědětí potřebj, gať se vlastně k blížnému chowati má ten, kdož Boha swého wprjmně miluje; gmenowitě že k němu náklonnosti dokázowati musy: 1. Mysl. 2. Skutky.

Mysl tak, aby žádnému blížnému swému ničeho křeho nepřál a nežádal, tak gať sobě nežádá a nepřege, než naproti tomu, gať sobě dobrého na těle y na duši winssuge, tak y každému z blížnych aby winssowal. A kdož Pán Bůh blížnj požehná ním swým poděluge a nějm potěšeným darj, aby se z toho zarowen těšil a radowal, gaťoby se genu samému to dalo. Kdož pak blížnjho zármuťkem nawšstěwuge Pán Bůh, a ran nestěstj dopauští, aby w swém srdci téhož čitedlnost měl a spolu s nim se rmautit. Toť gest, což Duch swatý dj: Radujte se s radujcými a plačte s plačcými; též, láskau Bratrskau gedni k druhým nákloněni gsauce. (Řim. 12, 15. 10).

Skutkem pak lásky k blížnému dokazugeme fonánjm při něm 1. Sprawedlnosti. 2. Milosrdenstwj.

Sprawedlnosti, kdož nic na vgnu blížnému nečinjme, na vgnu prawjm buď žiwota a zdrawj, buď statku a gměnj, buď poctiwosti a dobrého gměna, a nebo také na vgnu společného pokojge. A w tomě se přikázani Boží ostřihaji, nepo-

fradeš, nesesmilniš, nepromluviš křivého svědectví, cti Dce a Matku ic.

Lásku tedy Boží naplněný člověk hledí, aby bližnímu na životu a zdravu sfozeno nebylo; nezkrádá žádného, ani zgerově ani tagně, nezadržuje nic porovinného žádnému, má fortele a zlé obmysly a osfelikau neopřimnost a nenávisť; osfetrže tak k bližnímu na cti, na něho nesoci, o něm nekleveztuge, v giných ho a podezření a osfklivost nevrobí, než zanechává každého býti, čímž gest. Pakli by kdy o bližním mluvití potřeby, mluví pravdu toliko sprostně a vprjinně. Komu náleží čest, tomu jí dává, a nezadržuje slovem ani skutkem. Summau, spravedlnosti a náležitosti při všem osfudby sfetrí, negenom pro společný zevnitřní pokog, ale více pro svědomí a vnitřní svůg pokog, gehožíby sobě, bera něco na svědomí své, nerád zmruha. Blahoslavený člověk, kdož tak činí!

Blahoslavenější pak gestě, kdož skutky mílostdenstwu koná, genž v Smjěliwosti a Včinnosti záleží. Smjěliwost v tom gest, když nás bližní vrazí, abychom snadní byli k odpustění. Včinnost v tom gest, když nás bližní potřebuge, abychom k slaužení a pomáhání ochotní byli, buď skutkem neb ginače.

O Smjěliwosti neb Mjěnosti k bližním vějí nás Bůh, abychom nebyli přjsní wyhledawatelé a owšem mstitelé křivd swých, ale abychom pro pokog, co se gen snásfeti může, snásfeli, zwlásfte když by se bližní upamatowal, a wystupek swůg a proti nám přecínění poznage, za odpustění prosyl, pozvinni

winni gšme wšsecko prominanti, lašawě se ohlášy-
ti, a winu dopuštěnau w zapomenutj dáti, byt
to pak y často, a třebas sedmdesátekrát sedmkrát
za den bylo (Mat. 18, 21. 22.); nebo psáno
gest: Slunce nezapadey na hněwivost wáši.
(Efez. 4, 26.); nýbrž byt se bližnj y vpamatoz-
wati, a nám sškoditi, vtrhati, neb gínym způso-
bem protimyslnost činiti, byt y z umysla bylo, přes-
tati nechtěl, protož my se předce w hněw, nenáz-
wist a žlobiwost proti němu wydáwati nemáme;
nebo gest psáno: Mne pomsta, prawj Pán
(Řim. 12, 19), a že gest gíný, kterýž widj a sau-
dj. (Jan. 8, 50.) To kdýž rozvažuge Boha milu-
gich duše, nedá se ani těm nehybnějším křiwdám z
tichosti a trpěliwosti wyraziti, ale lásky a pokoge
toho Božjho pevně se drží, a formuge se k swému
milému Spasiteli, kterýž, kdýž mu zlořecili, ne-
zlořecil zase, trpěw nehyzyl, ale poraučel křiwdy
tomu, genž spravedliwě saudj (1 Petr. 2, 23.),
nýbrž nepřátelům swým dobře činil, za ty, kteříž
ho křiwowali, se modlil. Otec nebeský sám takowěz
trpěliwosti a dobroty gest příkladem, kterýž slun-
cy swému na slé y dobré swjtití, a děstí swému
na spravedliwé y na nespravedliwé pršteri welj
(Mat. 5, 45); Tak také y pobožný, dokonalosti na-
sledugich člowěk činj, že žlým y dobrým, y swým
wlastnjm nepřátelům, předce přege. A toť gest
welmi patrny důwod Dokonalosti Křesťanské, při-
kom se takowá snášeliwost y dobrota widj, aneb
kdo gi při sobě čtj; nebo Duch Křistů, genž gest
Duch pokoge a tichosti, gistotně w něm přebýwá.

Druhý Skutek milosrdenství jest k bližnímu, w geho nauzy a potřebě Včinnost a Zdatnost. Čimž se negen vdslenj zebraťu kusů chleba aneb per-
nizka rozumj, ale wsechněm bližním y we wseligas-
tých potřebách skutečně slauženj. Almužna jest,
buď že kdo nássi rádý potřebuge, neb nássého potře-
ssenj, neb nássi pomocy, neb nássi štědrosti, aby-
chom ho neopaušteli, než co nássého možného jest,
rádi od sebe činili. Ku příkladu: Widjmelí bliz-
njho škodlivě hlaupeho, powinni gsine ho powěriti;
widjmelí blauidjeho, na cestu naprawiti; widjmelí
zarmauceného, potěssiti; widjmelí swemyslného,
napomenauti; widjmelí hlad trpějeho, kusem chle-
ba se zdělit; widjmelí žiznivého a pomocy sobě ne-
mohauchho, napogiti; widjmelí nahého aneb bjdně
oděného, přitobiti. Widjmelí nemocného, narossťe-
ssiti, potěssiti, a něco, vnjmeli, poraditi a pos-
slaužiti. Widjmelí také koho bezprávě trpěti, buď
nássým neb lší, powinni gsine o bližnjho se vgiti
a geho zastati. Summan, čim kdo bližnímu swé-
mu prospěti může, když toho potřebu widj, tim
gemu s wynaložením práce, statku, nýbrž zdrawj
a života swého slaužiti jest powinen; gatz Pismo
dj: že Syn Božj dussí swau za nás položil, a
že y my za Bratřj dussé Klásti máme (1 Jan 3, 16.);
owssem tedy giné wěch. Nebo tentžj Apostol
swatý Jan dj: Měliby kdo statek tohoto swěta,
a widělby Bratra swého, totiž, bližnjho koho-
koli, an nauzy trpj, a zawřelby štěwa swá
před ním, Kterať láska Božj přebýwá w něm?
(w. 17). A toť jest to dokonalé Boha milowání

y s Dwocem svým, genž gest celá a skutečná k
blížnjm láška.

Kapitola VI.

O povolném se Bohu, k přigimánj
od něho na světě čehokoli,
poddávánj.

S takového Boha žamkowanj gde se na druhý
Dokonalosti Stupen, gmenowitě, že se člo-
wěk takowý wsecken Bohu oddá a na ruce položí,
aby s nim podle swobodné své wíle nakládal a za-
cházel, gak chce. A kdož podle přjcin prozřetednosti
své Božské negednostegně s nim zachází, gednať lis
bě wěcy pausstěge, gednať odporně dopaustěge,
gednať těsse, gednať běse, gednať sswihage, gednať
obgimage, on wsecko z otcowské geho ruky dobroz-
myslně přigimá, s Jobem wjdnych řikage: Bud
gměno Páně pochwaleno (k. I, 21.) a s swatým
Pawlem: Nicť mne, ani smrt ani žiwot, ani přj-
tomné wěcy ani budaucj, neoblaucj od lásky Bo-
ží (Řim. 8, 38. 39). O blažená Dusse, kteráz na
ten stupen Dokonalosti přigde! nebo zdaž kdo kdy za-
hanben byl, kdož w Pána daufal (Eyr. 2, II).

Wměnjt gest nadewsecko vměnj, sebe sobě sa-
mému z mocy wždyti a Bohu se dáti, Maudrosti
prawjnt nad maudrosti. Nebo coť kdo Bohu w
opatrowánj oddá a poraucj, toť gest dobře opar-
třeno. Gistotně on tisychrát to lepě zachowati a ku

potěffenj dochowati umj, nežli na to gednau z lidj
neb angelů někdo pomysliti může. Esau pak dvě
Částky Brněnj tohoto:

Gedná, wěcy libé uměti z rukau Bojjch přiz-
gimati, a gich tak vjzwati, aby mysl spolu y s tě-
lem mezy nimi nezbugněla. Adež pobožnj člověk
sauditi má, žeby syc bez těch pohodlných libých wě-
cų dusse nasse dobře státi mohla k spasenj, než Bůh
z štědrosti své že ge nám tak přidává, aby se nám
služba geho tjm wždy osladčowala. Nebo gakož
dětem Rodičowé nepředběgšj syc wěc chowajj k
dědictwj, a wšak, pokud dětinšj Rozum při nich
trwá, y třeřek gim dřewěnných, koňů, panen,
orechů, perník ic. přegj, aby časem kratochwile s
tjm wžili. Tak Pán Bůh weliké, wěčné, newyda-
né a nesčyťané wěcy nám stroge, mezy tjm wšak,
pokud na swětě w dětinšě postawě gime, zdegšjch
těch pohodlj, jídla, pjtj, oděwu, peněz, pokoge
a bezpečnosti, obýwánj s milými přátely ic. také
nám nezátwidj, nýbrž časem gich, když se mu widj
a potřebu zná, dosti poskyta. Než pamatowati
sluřj, že to není chleb Synů, než chleb čelednj,
kterýž y těm dáwá, gichž na wěky spasyti nemijnj;
chleb pak Synů že gest wnitřnj pokog a Radost w
Duchu. Protož oněch zewnitřnjch wěcų zewnitřně
toliko podle přjstonně potreby do wůle Bojj vjzwa-
ti nálezj, srdce pak k nim nikdá přikládati nez-
sluřj.

Mezy tjm dobré gest, mysliti na snadnau těch
wěcų proměnu, a co zatjm přigjti může. Gmez
nowitě w čas hognosti mysliti na hlad, w čas bo-
hastwj

hatšwíj na chudobu, w čas pokoge na nepokog, w čas bezpečnosti na wstřánj, w čas přebýwánj s přátelý na rozlaucenj a syrobu, kteráz se přihoditi můžje a přiházý. Tak mysl w mírnosti a středmosti zachowáná, a k dalššjím smutným přihodám, měly libý přigjiti (gakž na swětě nic gístšjho) nastrogená bude. Dwssem pak pamatowati má pobožný člověk, aby potěšených wěch požiwage, Pána Boha wždycky chwálil a z lásky genu děkowal.

Druhá; ale gakž na moři není zwláštjní vměnj, tehdáz lodj zprawowati, kbyž gasno a ticho, ale tehdáz, kbyž se strhnau wětrowé, bauři strassliwau působj, a lodj od násyhlj wln sem tam se zmiztá; Tak podobně ne to gest neywětšj vměnj, w čas štěstj se Pánem Bohem býti spokojenu, w něm se těšiti a geg chwáliti (nebo to je snadně gest, Babel před Bohem wyznal (Job 1, 9, 10.), ale w čas zármutku a pokussenj, w čas těžkosti a bolesti Bohu se podkloňowati, a w něm stále kochánj míti, to gest vměnj nad wssecka vměnj, a newyhnutelně potřebně pobožným. Není zagisté žádný z wywolezných, gehožby do školy křšče nepošlal časem Pán Bůh, proto že tohož miluge, toho třešce, a šswizhá každého, kteréhož za Syna přigjmá (Žid. 12, 6.). Kbyby tedy člověk Pánu Bohu, at se tak dj, podlžjati, a powolně, čín co čín, od něho přigjmati nez měl, gisté by na zmátky přišel; gakž množý přicházegj. Ale dokonalj v wšře a milowánj Boha pamatugi na to, že Bůh gest Bohem, genuž wolné gest činiti co chce, a že z geho ruky wssecko pocházý, což nás potkáwa; a že bez toho žiwot

Kapitola VII.

O pokorném Nemocy snášení.

Přirodať gest, Nemocy bez bolesti, trápení a testnosti nebýwagi; ale člověk pobožný, saude to, že gednau stále Boží wyrčenj, prach gšy a w prach se obrátíš, neproměnitelne zůstati mušš; též že rozbořením tohoto zemského stánku Bůh přibytěk wěcný wydělati strogj (2 Kor. 5, 1.); též rozgjmaz ge pobožný člověk, že vžitečné nám gest, ruky Boží časem na sobě čítiti, aby trpěliwost náše zkus šwowána byla, a že cokoli Pán Bůh při wywolených swých koná, s gistým wvážením a pro gisté přejímá koná, nabýwá potěšenj w prostřed bdy swé, tělo y Dussi swau w mocnau Boží ruky odewzdáwage. A když tak daleko přigde člověk, tedy, ač tělo gest mdlé, Duch wšak sylen býwá, a lepe gest tak člověku, nežli kdyby zdram gsa, w rozmařilosti a bugnosti těla postawen by.

Kapitola VIII.

O dobrowolném chudoby podstu-
powánj.

Přibytj statků, buď že od samého Boha, šrže
oheň a powodeň, aneb z Božího dopuštěn-
í od lidí, šrže okradení a oblaupení, přichází, dwo-
ge býwá:

Někdy odegme Pán Bůh z žámosti náši
částku negakau a částky nechá, tak že gestě máme,
nač žiti býti. A w té přihodě pobožný člověk do-
statečné přičiny k formaucení se nemá, ušbrz má
přčinu, aby Pánu Bohu za zachowánj ostatku dě-
kowal, a rad byl, že hognosti a žbytku, kterýžby
snad genu byl škoditi mohl, zbawen gest. Nadto
má pamatowati, že wšickni wšeho Swěta statko-
wé a nábytkowé Boží gsau, a on gich přizčuje,
komu chce; a to že na geho dobré libeznosti záleží.
Gakož pak obhyčgne, když pobožnj na geho wštras-
hu (Žalm 62) zaponijnagje srdce k statku přikládati
a w swém gměnj se sobě zalibowati počínagj (poně-
wadžby to začátkem zlého býti mohlo) ge odg-
má. Perwně tedy tomu wěřiti máme, že co se koli
s námi y statečky našimi děge, wšeccko od nestřiz-
tedlné Božské prozřetedlnosti pochází, kterýž nám
náš odděl pěkně prozřetedlně odkroguge a před nás
klade; co pak nadbýwá, to wgjmá, aby nám nez-
škodilo. D obljbenj hodná Maudrost Boží!

Někdy pak dopauští Pán Bůh, že někdo do
konce o wšeccko přichází, a holé ruce genu žstá-
wagj.

wagi. W gakež přjchodě dokonalé milugich Pána Boha duše sobě myslj, že on spravedlivý Bůh gest, a toho gistotně své zvláštnj přičin, bychom my gich pak neznali, msti musš, poněwadž on lépe, coby nám k dobremu bylo, wj a toho štetěj, nežli my sami. A tak dowěřuge se genu, že on tu genu něco k spasenj nápomocného obmyšlj, dáwá genu čest, a s Jobem (kterémuž wšsecken statek a wšsecky djetky gednoho dne, a brzy potom wšsecko zdravj odgato) řiká: Hospodin dal, Hospodin wzal, gmě: no geho buš pochwáleno (k. 1, 21.). Takowau vdatnau mysl měl také swatý Pawel, kterýž řekl: Gá vmim hognost msti y nauzy trpěti, nashcen býti y lačněti; wšsecko mohu w tom, kterýž mne posyluge, Křystus (Fil. 4, 12. 13.).

Rozwážuge sobě y to, že sám Křystus, na swětě byw, neměl, kdeby hlavu sklonil, a wyprawuge osmero Blahoslawnstwj, chudé hned napřed postavil, chudé totiž w sobě a bohaté w Bohu. Odkudž sobě rozzjmá, že ochuzenj to geho zewnitřnj na spasenj geho nic mu neowššodj, nýbrž napomůžje. Strany pak těla wěři tomu, že Pán Bůh stegně tak mocný gest a zůstává k chowánj geho pak prwe, a když genu zanechal žiwota, žet mu přidá pokrmi a tělu oděw, poněwadž řekl: Nikoli nenechám tě, aniž tě opustim (Jid. 13, 5). Čěši se takowý pobožný člověk, že ac mu statek odesel, Bůh wšsat, kterýž statky rozdáwá, a kterýž ptakn nebeské krmj a kwjti polnj odjwá, a kterýž Proroka škrze křawce krmil, a též geg bez poskrmu 40 dni zdržowal, a kterýž wdowě w kbelch mauky

mauky přispobil, aby gi nezbývalo, a kterých pěti chleby pět tisíc lidu nakrmil, ten že neodessel, ale při něm zůstává.

Připomíná sobě y to, že ne w rozhogněnj statku žiwot něčj zálejj (gafž Krystus Pán dj v Luf. 12, 15.), a že ne chleb a wjno, owšem ne pes nje člowěka zdržugj, ale Slowo geho, totiž pozžehnánj, wycházegjch z wst geho.

Ty wšecky wěcy fdyž v sebe nábožně rozgjmá milugjch Boha dusse, přicházj k wpokogenj, a wjz wá při swém kusu chleba a trunku wody wice dobré myslj, než swět při welikém swém zbojj, a Bojj pozžehnánj gj neopaušstj.

Kapitola IX.

O trpěliwém, potracenj milých přátel
a syroby, snássenj.

Nedražšj na swěte kljnot že gest wěrný Přitel, y Pohané řikali, y Syrach twordj, y skutek wkazuge. Zwlastě pak manželé sebe wprjmně milugjch, kterjž gedno srdce we dwau tělich nosj; a protož stráta milého přitele gest nad gině strátu težšj, a fdyž manžel geden od druhého strje smrt odtržen býwá, takto býwá, gakoby srdce na dvě roztrženo bylo. Zármutek takowj smrti se rotná, nýbrž často nad smrt nesnesytedluěgšj býwá; a zwlastě gestě, fdyž malé a neodchowalé dječky před rukama gsau, na něž fdykoli pozůstálh z manželiu pozbožných pohlédne, srdce se mu žalostj zaléwá. Ale
což

což činiti? y tuť se vůle člověka vůli Boží podřko-
ňovati musí, poněwadž on nechce než sám wšemi
věcmi vládnouti; kdo vložej geho obolá?

A tomu chce sám nadewšlecko milowán býti,
a weblé toho věcy ty, kteréž nám někdy nad přj-
líž milé gsau, a wjc, než slusj, na nich zakládá-
me, bere prec a klade w stranu, abyhom se mu-
sili láskau a důwěrnostj k němu samému nawrá-
titi. Dusse tedy ošwycená, když y w té věcy Pán
Bůh saudy své koná a gi zarmucuje, ránu a bolest
swau, jako z ruky Boží přijmáti má trpělivě, a
gi sobě tjm polehčovati, že ac milý a wěrný přj-
tel odesel, Bůh wšak, nehwěrnějšj a neuplatně-
jšj přjtel (gehož také raděgi mjiť než wšlecky lidi
gest powinnost naše) že žiw žůstává.

Alle aby takowá z ošwřenj pocházegicj žalost
přjlišná nebyla, (wělastě kdyžby nenadále přjšla)
časně se k ni strogiti slusj. A to dwogjm způso-
bem:

Gedno, mysliti na to často, že se ta přjshoda
státi může; poněwadž w swětě obhčegnějšjho nic
nenj, jako aby gedni od druhých mřeli. Kdo te-
dy milého přjtele má, wěriti musí, že geg má sobě
od Boha propugčeného, genž ho zase powolati mů-
že, kdy chce, a vůle geho (genž gest wždycky swa-
tá a sprawedliwá) státi se musí.

Potom, potřebj s milým přjtelem takowé přá-
telstwj učiniti, kteréhožby ani smrt zrušiti nemo-
hla, gmenowitě přátelstwj duchownj, kteréž wjce
w spogenj srdcý w Bohu nežli těla záleží. Tjm za-
gistě způsobem smrt netak bude boleti, poněwadž
swazet

swazeť přátelství nepřerušeny zůstane, a přítel přijeti neodejde, než toliko ho tam, kdež se zase spatří a v plnějším milování na věky věků s sebou budau, předejde. Toť gest, což Duch swatý poručí, aby se Křesťané přejínau těch, kterjž zesnuli, nermautili jako pohané, kterjž naděge nemagj (1 Tes. 4, 13). Takowými myšlenkami máme se w čas zachystáwati, a bude nám snáze, žalost a bolest pro smrt milých našich přemáhati, když srdce naše w Bohu nepředněgšjho swého pokoge a odpočinutj hledati a požíwati bude.

Kapitola X.

O vdatném a weselem protiwenství podnikání.

R tomu pak Božinnu nás na světě nemocmi, chudobau a syrobau podle přejin narůstewování přistupuge toto horší teměr, že kdož gšne z počtu wěřjých, musíme od bábla a zljch lidí welikau nenáwist, posměchy, vklady, wypowjdanj, wyháněnj, wženj, cti odgimánj, a co podobného, snáseti; často se y w laupež zubím gegich a na oharowanu smrt dostáwagje. Ale kdož w tom prazwého oswícenj a potěšenj žádá, ten předešswemi wěcmi tuto přediwnanu a neomylnau reguli w pazměti mjeti musí, že cesta k Nebi wedauch vžká a brána těsná wyměřená gest, a takowá zůstati musí, a že to gednau stále, nepřoměnitedlné, přezmaudré

maudré Boží vložen a narižen gest, aby se škrze mnohá sauzení do Království jeho wcházelo.

Což tedy proti tomu činiti? Gak sobě ginau k dokonalosti cestu, nežli gi Pán Bůh zřídil, začíti? Zřetelně nám, výslovně a beze všeho otkolkování powěděl Kř Kristus Pán: Kdo za ním giti chce, aby wzał na sebe kříž (Mark. 8, 34.); a že služebník nemuší býti šťastnější nad Pána svého (Jan. 15, 20). A protož, kdo za Kristem do nebe chceme, musíme rezolucí wýsti, na odpornosti nedbati, ničej ge wdatně, přis co přis, podnikati. Nebo to gest naše wěřících heslo, to barwa nebeského Dworu, šly a krew pro čest Pána svého wyléwati, a biliti raucha swá we kwi Beránkové (Zg. 7, 14). Protož bi Spasitel náš: Błahoslaveni, kterijž pro timenství trpi pro spravedlnost; radigte se a weselte se, nebo odplata wáše hogná gest w Nebesích (Mat. 5, 10, 12.)

Mez tím k čemu gest, nepřítel těch, byi oni gakkoli rozlčení byli, přišli se báti? Strachu gegich nebogte se, bi swatý Petr, ani se formutte, ale Pána Boha poswécigte w srdcích swých (1 Petr. 3, 14, 15).

Alle gakž se nebáti, bi tělo, strachu gegich? aní gšau zúrwi, a co sobě w mysl wemau, wšescko wykonawagi. Na to Kř Kristus odpowída: Nebogte se těch, kterijž mordugi tělo, a dále nemagi, coby učinili (Luk. 12, 4.); Mordugi pak tělo, když gim Pán Bůh dopustí; když nedopustí, nemohau zamordowati. Nebo on má y wrabce w počtu, nercyli wywolené své, aby mu bez wůle geho žádný

žádný nezahynul. Nebogtež se tedy, bj Krystus, mnohých wrabců wěšši a lepšji gste wy (Mat. 10, 31). Několi tedy ďábel a swět, prawda gest, swěho nez nechaji, a po nás, proto že gšme gim trn w očich, pásti nepřestanau; ale wždyt my máme potessenj, že spashitel náš swět přemohl, a nám daufati porušíl, že y my w něm přemůžeme, a že on we mlo: bě náši swau šlu profazowati chce (2 Kor. 12, 9).

Nechť se tedy swět se wšsemi ďábly z pekla bau: řj gak chce, bez wůle wšak Boží na nás nic niti nemohau. Nebo se nám Bůh zawázal, že nás neopustí, ani nad možnost potaufferi dopustí. A wjme, že y škrze mořské hlubiny vmj suchau nohau lid swou přewěsti. Wjme, že vmj nepřátely, řdyž Eliša gimati chťegj, slepotau raniti, aby ho nez poznali. Wjme, že vmj, řdyž Eliáš gimati chťegj, ohněm z Nebe na ně házeti a ge žžirati. Wjme, že vmj, řdyž Krysta neb geho audy gimati chťegj, nazpět poraziti. Wjme, že Pawla vmj z Damassku, by přes zed w kossj bylo, wywěsti. Wjme, že Petra vmj, zraze okowy, z žaláře wy: trhnauti. Wjme, že y w prostřed ohnivě pecy ctiz tele své bez postřowny zachowati vmj. Summatu, kde lidšch prostředků nestacuje, že on na tisíce gestě prostředků má swých k zachowání a wyswobo: zenj. Truc ďáblu, a wšechněm holomfům geho, aby nám přes Boží wůli něco učiniti mohli. Truc, aby nás nagiti mohli, řdyž se v Boha šřiwáme, a k stjnu geho utocišše bereme. Pročez se zklamagi žregmē ti, genž dussi mau chťj zkazyti, zpřwá Da: wid w Žal. 63, 10.

K tomu

přinášši těm, kterjžby pocvičení byli (Žid. 12, 11).
 Řhbrž y w časnych věcech mnohým protivenskwj
 prospěla; Příkladowé gsau, že kdo pro Krysta
 wyhnánj, wypowědēnj, opusštēnj přátel, odgeti
 statku, wřadu a poctiwosti dobrowolně podstupowa-
 li, Pán Bůh ginj malické těch věch opusštēnj
 hogným zase hned zde nawrácenjm středě wynahra-
 dil, tak že wjce bezpečnosti, swobody, statku, slá-
 wy a poctiwosti, než kdy předtjm, měli. Takhle
 Krystus své slovo plnj, kdo pro mne opusť dům,
 Bratřj, Sestřj, Dce, Matku, Manželku, djetj,
 roli, wezme stokrát wjce, hned w žiwotě tomto,
 a w budauchm věku žiwot věčný (Mark. 10, 29. 30).
 Kdožby tedy k vůli tomu Pánu něčeho oželeť se
 neliknowal, kterjž tak bohatě, časně y věčně, sško-
 dy nahrazuje?

Naposledy, by pak y neměl člověk wěřich z
 smrti aneb giných těch neřešj wytrzen býti, ale w
 nich zahynauti, což na tom? Drahát gest před
 obličejem Božjm smrt swatých geho (Žal. 116, 15).
 A zdaž pak pro tento přitomnj žiwot w Krysta dauz
 fáme? Wšakbychom neybjdněššj byli ze wssech li-
 di (1 Kor. 15, 19). Ginde ó ginde gest odplata
 náše a mzda náše, kterauž nám chowá ten, genž
 nás před věky zamilowal, Bůh, k nž kdž powo-
 lává, buď smrtj prostau neb nučedlnickau, pro
 sobě neb giným toho zawiděti.

Nepricházšj syc bez těžkosti a testnosti, smrt,
 wyhnánj, wypowědēnj, a giná takowá trápenj sná-
 ššeti, ale člověk w milowánj Boha wstawený z toho se
 wyrážeti a wdatnosti wjry wssecko přemáhati musí.
 Dbeho

Oběho máme na Dawidowi příklad, kterýž
gša wyhnán, a milosťných Služeb Božích, k nimž
gindy s zástupn plesagjých do domu Božeho chodil
wal, byw zbarwen testil přezalostně, až duffi wy-
léwal, a slzy dnem y nočy místo pokrmu máže,
vpěl a naríkal, že se Bůh nad nim zapomenuł; a
wšak probraw se, takto k sobě zase mluwil: Proč
gšy smutná Duffe má? proč se tak formautjš we
mně? Posečty na Boha, gestet gá wyznáwati bu-
du, že on byl spasením mým, Bůh můj (Žal. 42, 6. 12.
y 84, 2. 3. 12).

Podobně swatý Pawel do Geruzaléma k vtr-
pnostem se ubíraje, s placem s Bratřimi w Mléz-
tu se žehnáge, takto k nim mluwil: Až gá nyní
sewřin gša Duchem беру se do Geruzaléma, newě-
da, co mi se w něm státi má, kromě že mi Duch
swatý oswědčuje, že wězenj a šfauženj mne oče-
kávají; Gá wšak na to nic nedbám, aniž gest mi
tak drhá duffe má, gen abych běh swůg s radostí
wykonal. A když ho w Cesarei Bratři prosyli,
abych do Geruzaléma nechodil, řekl: Y co činíte, pla-
číte a trápíte duffi mau? Wšak gá netoliko swá-
žán býti, ale y umřeti hotow gsem pro Gméno
Pána Gejssě. (Skut. 20 a 21.)

Sám Křystus Pán, chtě nastáwagjčj utrpenj
swá, wzdychal a truchlil, říkage: Ach gá gest
těžko, dokudž se nedokoná? A padage na twář před
Otcem swým, prosyl tužebně, gestli možné, aby ho
Kalich ten utrpenj minul. A wšak sebraw se zase
říkal: Ne gáť gá chcy, ale gáť ty chceš, Otče
můj, staň se. (Mat. 26, 39. 42. Luk. 22, 42).

Pochwáz

Pochwálená budiž blahosławená Trojice, Dtec, Syn y Duch Swatý, kterýž y giným muš čedlnjším swým wjstřstwíj dáwá, mocy, šřlau a wdatnostj z wšřosti ge k weselému protiwěnstwíj pro Gměno swé podnikánj darj. Amen.

Summa tedy druhé té částky Dokonalosti Křestanské gest, Bohu z geho řizení se newyťahowati, nšbrž genu duffi, tělo, zdrowí, manželku, djřky, poctiwost, statek, život, y smrt, a wšřeko w moc odevzdáwati, a geg nad sebau a wšřemi wěcmi swými plnomocným Wladárem wčiniti, tak aby člověk, co se koli děge, že se řizením Božím dobře y swatě děge, a na wšřeko dobré wygiti muš, na to žiw gsa y vmřrage, cele wěřík. Blaze těm, genž mocy y šřly (přjwá Dawid w Žal. 84.) od tebe Bože w srdce nabyli, a přes wšřy swěta gdauce, po twých cestách s ochotnostj žijně, šřladu, žhaubešř žlosti, y wšřech bjď se odwažugje ic.

srdce geho. Kdo zagisté wždycky mysl při wěcech zemských drží, má kwaltowánj hogné a potěšenj málo; srdce plné roztržitosti a nepokojce, aniž duš chorwj radosti co zakusiti může. Dokonalý tedy člověk negen sobě zvláštnj chwilkj k přemýšlowánj o Pánu Bohu a geho dobrotě obrá, ale y při práci gakékoli od lekludš přjčinu wezma, na něj wzpomíná. Ku příkladu: Počínáli co mluwiti, srdce mu hned připomene, že tu Boží wěho poslaw chá; pakli činiti, oho Boží že se dýwá. Gili neb pigeli, rozpomíná se na budauch w nebi rozkoffe. Postili se, rozpomíná, že w nebi budeme gako An gelé Boží, nepotřebujicj pokrmu a nápoje. Gestli wesel s milými přátely, rozpomíná se na budauch slawné nebeské towarněstwo. Widjli před sebau wěrnau swau manželku (neb manželka swého man žela) gžj srdečně miluge, saudj z toho, gaká gest láska mezy nebeským ženichem a chotj geho, Chřtwj. Pohlédneli na své dítky milé, rozpomíná, gak nebes ský Dtec na ty gest lastkaw, kterjž w bázni synowské před ním krácejí zc.

Neyraděgi pak nábožný člověk o Skutchch Spasýtele swého (kterjž gsau spasenj a potěšenj našeho základ) přemýšlj, odewšad sobě opět přistup k tomu bera. Sedneli k Stolu, zpomíná, gak Spasýtel dobrowolnau chudobu pro nás podstau pil, hlad y žizeň k wyplacenj lakotnosti nášš. Pigeli, rozpomíná se, gak Pán Běžš krew swau wylil za nápoj swětu. Gili, rozpomíná se, gak Spasýtel octem a žlučj napágin. Kdýž se spáti kláde, kláde sobě lůžko své za Kříž Krýstů, polstátě

za trnovu korunu. Zvoléžage neb obláčege se, myslj, gať posměšně Spasitelj oděw gednať zwláčjn gednať obláčjn. A tak podobně z giných wěcň na giné skutky geho mysl přenášj. W čemž lépe gest pobožně duši se cwičiti, nežli to tu wyprawiti. A toť gest wlastně s blahoslawenými oněmi panich následowati Beránka, kamžbykoli šel (Zgew. 14, 4).

A toť může člověk k dokonalosti se nesaucy a chwátagich wzdnych činiti, poněwadž od Boha cłowěku srdce tak hbitě gest dáno, že w gednom okamžej z Nebe na zem, a z země na Nebe wznášeti se může. A gšau takowá přemyslowánj přenáramně potěšená, nábožnost a wnitřnj radost rozněcugich. Kdo tak wstawičně Pána Křysta w paměti má, ten nassel tu drahau perlu, za nježy rad wšecko, co má, dáti chťel (Mat. 13, 45. 46). Kdo tak wstawičně Pána Gejžiše w srdcy nosy, tomu se wšecken swět s swau sláwau a rozkosseni malý a špatný zdá, a zdá se sobě nad Krále, Knjazata a Pány swěta bohatšj býti, a gest w prawdě. Pobožný toho zkusyti může, gať, cwiče se stále w takowých swatých přemyslowánjch, srdce živé w Bohu bude, a gemu nebeské wěcy sladnau; a gať zase, kdžžž zanedbá medytacy aneb přemyslowánj swaté něktěry den, wšecko při něm chladnauti, a gemu se živého potěšenj nedostáwati bude.

D přestádky Spasitelj, Pane Gejžiši Křyste! zdělegž sobě w nás swaté přibytky, ať srdce naše wzdnych s tebau a w tobě přebýwá, a o twé sladkosti, bobrotě a wěrnosti rado přemyslj, dokawádž
D nepřis-

nepřigdeř, ó ty! gehoř twáři w twár spatřowati
žádořtíwi gřine. Amen Pane Geřířří!

Kapitola XII.

O wřtawieňých Modlitbách; a gařá gřau
znameni s Bohem ře obřragi-
čých lidj.

A to geřt geďná ř obřráni ře s Bohem řeřta řře
přemysřlowánj. Druhá geřt řře Modlitby,
geň gřau milá s milým Pánem Bohem rozmłau-
wánj, gemu ř lářři řěřowánj a w lářřu ře porau-
čeni. Ř gařýmž modlitbám negen řobě giřřě hodi-
řy a řwile řwolugi mlowniřy Boři, aby poblě
Řadn Řryřřow ř pokogiřřu ře řřawřragi w řřřřě
ře ořy modlili (Mat. 6, 6.), buř s Dawidem a
Danelem řřiřrát řa řen, ráno, w weřer, o poř-
leďni na kolena řleřagi (Dan. 6, 10. Žal. 55, 18.);
Aleb ředmřrát s Dawidem (Žal. 119, 164.); Aleb
o pũlnocy s Dawidem a Řryřřem ř modlitbám wřřá-
wagi (Žal. 119, 62. Jan 6, 15.); ale ř řřomě to-
ho na řažděm miřřě, řaždě řwile, při řažděm
přěřřewřeti řu Pánu Bohu wřřřychagi a gemu ře
modli.

A ř tomu řobě opěť řwatá řuřře oďewřřaď při-
řinu řěře. Řďň wřřřřu pohleďna řrářřau obřlo-
hu, Slunce, Měřřic a řwěřřy řpáři; řďň řemi
byřlinami a řřomowřm porořřřau, neb řřřř, mřřř,
řěřřě, řřřmáni ř. wiď; Řďň řřřř řahodně řřř-
wati

wati slyšši; když na swá minulá léta wzpomene; když manželku, děti, stateček swých spatruje; když mu gjdlo a pití w chut přichází; když sen k duhu gde; a summau, že wšeho Boha chwálí, y to: ho nočního ticha a denního ssustu k modlitbám vjí: wage.

A modlitba takowých modlitebníků nezáleží w mnoha slovy a dlouhém wyprawowánj; (an to sye Křystus za zbytečnou pokrystskou wěc odsaudil Mat. 6, 7.) ale w wraucnosti, byt se y dvěma neb třmi slovy k Bohu wydechlo; y ta dvě neb tři slova k Božímu srdci pronikati moc mají. Gako když kdo s Dawidem řekne: Smiluj se nademnou, Bože, podle welikého milostidnstwí swého (Žal. 51, 3.); aneb, z wnitřnosti Srdce miluji tě, Hospodine, sylo má, skálo má ic. (Žal. 18, 2.); aneb, Duch twój dobrý, Hospodine, webiž mne gako po rowné zemi (Žal. 143, 10.); aneb: Dobrořeč duše má Hospodinu, a wšecky wnitřnosti mé Gménu swaz temu geho (Žal. 103, 1.), a k tomu podobné kras tičky, buď z Žalmů a z Písma wzaté, aneb kteréž wonulá Duch swatý (Řim. 8, 26.), modlitby dostatečné gsau k tomu, aby cokoli činí člověk, wšecko činil we Gménu Pána Gejssse, děti čine strze něho Bohu a Dci, gak Apostol (Kol. 3, 17.) napominá.

Takový swatý zvyk častého k Bohu wydechánj gest při wywoleném člověku gako strážný domu, zbraňugý, aby kromě wšemohačeho Boha žádný do domu srdce wjiti, a některý cizý host w dusi se wlauditi nemohl. Preblaze těm, kdož se tak s

Bohem pogi! Blahoslavený Národ hlebagichých
twári své, ó Bože Jákobů! (Žal. 24, 6).

Znamenj pak takového s Bohem se objragj
cýho srdce tato gsau:

1. Nemnoho takový mluvj, než mícelivosti
raděgi ostrjhá; gakož proto, že srdce geho nepo-
třebným řečem a věcem vyhýbá, tak y proto, že
vnitř s Bohem záměstňané býwá.

2. Nemnoho se takový po věcech ginhých ohlé-
dá, aby se měl w spatřowánj krásných záhrad,
řetaktowánj řstů, čerstvých koiů neb ptaků, a to-
mu podobných věcí; aneb také w poslauchánj a
žbránj nowin kochati, a tjm čas tráwiti, nenj to-
ho při něm. Zdá se on sobě sám w sobě nepřekně-
šj věcí mjeti, Boha a pokog geho.

3. Nemnoho také swatá Duffe žewnitěnjho to-
warňštwia hledá, proto že rozprávky a zábywky
za márenj času (gakož w prawdě gsau) drží, a má
milé towarňštwio wnitř w sobě. Protož raděgi
gest samá, aby pokog bez hluku mjeti mohla. Unj
gj samotnost testliwá gest, gako lidem swětšým,
kterjž libého Božjho pokoge wnitř w sobě nemagje,
wně kromě sebe obletácj (obweseleň) a z melanco-
lie wyráženj hledati musěgi. Unj se w samotnosti
svě čeho bogj, proto že wj, že nenj samá, než
Bůh a Angelé geho při nj gsau, gimž se nepřez-
pečněgi swěřuge. Nebo gakož staršj odrostlegšj w
domě djetj na mladšj své Bratřjčky pozor magj,
a když toho potřebj, na rukau ge přenášěgi; tak
nás hleď a na rukau nosěgi Angelé swatj, gakožto
staršj nášj Bratřj, abychom někda opustěni ne-
byli.

byli. (Žal. 91, 11). Tomu se tedy tovaryšství po-
božná duse neuvie těšij, giného netak dbá.

4. Uč rád šyc pobožný člověk y mezy lidmi
bývá, a s nimi rozmlauwá, ale kdž gsau pobožnj,
a řeči se o věcech dobrých, kteréžby k společnému
wzdelání slaužily, drží; tu býti, poslauchari, něco
přidati, věti se, a giné povčowati, to mu weliká
rozkoš gest.

5. Dřsseni pak rád w Schromážděních swaz-
tých býwá, proto že tu gest swým Hospodin slunce
a pawěza, tu že milosti y sláwy wbyl (Žal. 84, 5. 6).
Tak Dawid toho gedného sobě na Bohu žádal,
aby přebýwati mohl w Domu Hospodinowu po-
wšechy dny života swého, a spatřowati okrasu ge-
ho, a zpřtowati w chramě geho (Žal. 27, 4).

6. Rád takowý y kromě Schromáždění s Bo-
žim Slovem se obrá, a swatá Pšma čte, nemage
s Dawidem žádného wěššjho potěšení, gako aby
w Zákoně Hospodinowě dnem y nocí přemýšlo-
wal (Žal. 1, 2.), proto že nad zlato y nad med
sladší wěcy tam naležá (Žal. 19, 11).

7. Naposledy rád člověk s Bohem spogený
Žalmny swatě a duchownj Pšničky zpjwá, srdcem
y hlasem plěsage, a Boha wždycky oslawuge
(Efez. 5, 19). Rád y sám, wniš, na čest Pá-
nu Bohu Pšně skládá, a tudy horliwost swau w
sobě rozněcuge, řkage s Dawidem: Zpřwati budu
Hospodinu, dokudž sem žiw; Žalmny Bohu swému
zpřwati budu, dokudž mne stáwá; libé bude o něm
přemýšlowání mé wždycky, rozweselím se w Hospo-
dinu ic. (Žal. 104, 33. 34).

Závěrka.

Ať gest ta blahoslavená člověka křesťanské:
 ho Dokonalost w životě tomto: Braučy gme-
 nowitě Boha milowánj; použjené se gemu we
 wšsem oddávánj, a rozkošné s nim se w srdcy
 objíránj. Šťastná Duse, kteráž toho dogde, nez-
 bo se gj tu Nebe začíná. Kde zagistě gest Bůh,
 kde wnitřnj pokoj, kde radost Ducha, tu gest ži-
 wot věčný. Pohleďtež tedh, gakau lásku dal nám
 Dtec, abychom Synové Boží stali; protož
 svět nás nezná. Nemilegšj! mynj Synové Boží
 gme, ale gestě se neokazalo, co budeme; wjme
 pak, že kdž se okáže, podobni gemu budeme; nez-
 bo widěti geg budeme, tak gakž gest. A každh,
 kdož má takowau naděgi w něm, očistuge se, ga-
 ko y on čistý gest (1 Jan 3, 1:3). Gemu, Králi
 věků nesmrtebnému, newiditedlnému, samému
 maubrému Bohu, budiz čest y sláva na věky věků
 Amen.

Modlitba

Modlitba

Pobožného w Křiji postaveného člověka
z Žalmů Dawida swatcho
wybraná.

Zwnitřnosti srdce miluji tě, Hospodine, šlo má,
škalo má, hrade můj, rohu spasení mého,
mé vztociště. (Žal. 18, 2. 3.) D gať šťastný gest
ten člověk, gehojs ty wymolil, aby přebýwal w
domě twém, a spatřowal okrasu swatosti twé!
(Žal. 27, 4.) Gať šťastný gest, w gehojs gš
wnitřnostech zložil prawdu swau, a genujs zges
wil tagnau maudrost swau. (Žal. 51, 8.) Błahos
slawený člověk, kterj se bogi tebe, a chodj po
cestách twých, nebo dobrotnost twá přeweliká gest,
kteraujs obložil bogjcm se sebe. (Žal. 128, I. 4.)
Dslawowati tě budu (Pane) celým srdcem swým,
dokudj gsem žiw, a w tobě plésati, dokudj mne
stáwá. (Žal. 138, I y 104, 33.) Nebo weliké gest
až k Nebi milosrdenstwí twé, a až k nenwššim
oblakům prawda twá. (Žal. 57, II.) Skutkové
twogi sláwní gšau, a myšlení twá o nás dironá.
Błahoslavený, kohojs wybral, aby se šytíl do
brými wěcmi domu twého. (Žal. 65, 5.) W mněť
padli prwázcowé na mýstech weselých, dědictwí
rozkošné dostalo se mi; ty, Hospodine, gš částa
má, y los můj a kalich můj, w tobě se weselí srdce
mé a plěše sláwa má. (Žal. 16, 6. 5.) Protož
Žalmý tobě zpíwati bude gajně můj, a nebudeť
mlčeti,

mlčeti, Hospodine Bože můj, na věky tě oslavo-
wati bude. (Žal. 30, 13.) Srdce mé y tělo mé plé-
šeť k tobě Bohu živému. (Žal. 84, 3.) Gát gelen
řve po tekutých wodách, tak Dusse má řveť k tobě,
ó Bože; žijij Dusse má Boha, Boha živého,
ach štorolij se pak vláží před obličejem twým.
(Žal. 42, 2. 3.) Bože života mého! nezapomijneg
se na mne; wšakš pak ty mne wywedl; života a
wywolil hned při přšých matky mé; na tebe sem
wvržen hned ob narození swého, newzdalugž se
odemně. (Žal. 22, 10. 11.) Nebo twé milosrdenstw
gest mi lepšij nežli život; oči méť k tobě samému
patřij, patř y ty na mne a smilug se nademnou.
(Žal. 63, 5.) Ošřijeg mne, at negsem zahamben,
proto že gsem w tebe dautal (Žal. 25, 20). Gát
znám přestaupenij swá, a hřichowé mogi gsau přes-
demnou wšdychn (Žal. 51, 5.); Wudessli neprawo-
sti chytiti štetiti, Pane, kdo ostogi? ale w tebeť
gest hognost milosrdenstw, abyť k tobě wctiwost za-
chowána byla. (Žal. 130, 3. 4.) Gát gsau wyso-
ká nebesa nad zemj, tak gest přewyššené milosrden-
stw twé nad těmi, kterij se tebe bogj (Žal. 103, 11.);
Hospodine, gát w nebi ani w zemi nemám, w
kornych libost žkládal kromě tebe (Žal. 73, 25.);
wyzpytug mne, Bože sylný, a poznay srdce mé, žkus
mne, přepal ledwj, a popatř, chodjmli gá cestau
odpornau tobě (Žal. 139, 23. 24). Bože můj,
Bože můj, gát tebe celým srdcem swým hledám,
nedopaussřegž mi blauditi. (Žal. 119.) Hledám
twári twé, Hospodine, swětlo mé, spasenij mé, sy-
to života mého, neskřiwegž se odemně, ani zamjten
mne

mne z počtu služ svých. Hospodine, neopausťtěg mne, Hospodine, nezhosťtůg se mne; Bezbožnj na mne vťof činj, a kterj tebe nemagj před očima, pasau po mně, ale gál se na tebe spausťtim, newyda-
 wey mne ľbosťi protivnjků mých. (Žal. 27, 1. 2.)
 Gá wěrjm, že gešťtě vjřwati budu dobroty Hos-
 pody w zemi živých, pročež se očerťwuge srdce
 mé we mně (Žal. 16, 8. 9.) Pamatůg na mne, Ho-
 spodine, pro milosť, kterauž máš k ľidu swému;
 zachoweg mne, abyň se gešťtě chľubil s deditwjm
 twým (Žal. 106, 4. 5.) Bože! ty znáš nemandroťt
 mau; w čem gsau wřťupťowě mogi, nenj skryťo
 před tebau; a wřťak nečť přjčmau mau zahľbeni
 nebywagj ti, kterjž na tě očekawagj, Pane, neboť
 pro tebe pohaněnj snášjm (Žal. 69, 6. 8). Gá we
 množťwjm milosťrděňťwjm twěho daufám, Hospodine,
 proved mne w sprawedľnosťi swé, pro ty, genž
 mne střehau (Žal. 5, 8. 9.); přistřj mne gako řťtj-
 tem přiwěťwosťi swau; ořťřihę mne gako žřitedľn-
 ce oka swěho, w řťjnu řřjdel twých řřřę mne
 (Žal. 17, 8). Střřhagj mne Repráťelě, ale gá se v
 tebe řřřwám (Žal. 143, 2). Bože! buď řřřtem mhm,
 Bože! rozposťř milosťrděňťwjm swěna ty, kterjž se te-
 be bogj, a sprawedľnosť swau na vřřjmě řřřcem
 (Žal. 7, 11.); y bude se weseliti řřřce mé w tobě,
 v prořřřed řřřomážďenj chľáliti tě, a Gměno twě
 Bratřjm swým wyprawowati budu (Žal. 22, 23).
 Hospodine, wgals mne za mau prawicy, nawě mne
 čřřiti wľle twě, nebo ty gřř Bůh můg; Duch twůg
 wedj mne gako po rowně zemi. (Žal. 73, 23 y 143, 10).
 Redopausťtę řřřcy měmu, včřřľiti se ke zľě wěcy,
 D 5 abyň

abych nebyl přelauzen lhostími gegich (Žal. 141, 4.);
 tu milost učin s služebnjkem svým, abych, do-
 kudž gsem žiw, ostříhal slova twého (Žal. 119, 17).
 Pro gméno své, Hospodine, objíw mne, pro spras-
 wedlnost swau wyweš z výkosti Dussi mau
 (Žal. 143, 11.); potvrd služebnjku swému slova
 swého a nezamítej mne; twůgi gsem gá, Hospodine,
 malíčij a opowrženj gsem, ale milosřdenstwj twé
 při mně gest weliké (Žal. 119, 38. 94.); neboš mi
 známú učinil cestu žiwota, spatřowati budu w spras-
 wedlnosti twár twau, a nasycen budu obrazem
 twým, když prochťjm, před obličejem twým gest
 hognoft weselj, a po prawicy twé dokonalé wtěšes-
 nj až na věky. (Žal. 16, 11). Hospodine, podle ráz-
 dy své weš mne, a potom w sláwu přigmeš mne
 (Žal. 73, 24.), a gá zachowán gsa a postawen před
 obličejem twým na věky zpřiwati budu, řka: Poz-
 zehnaný Hospodin Bůh Izraelský od věků až
 na věky Amen y Amen. (Žal. 41, 13. 14.)

Sebrání